

Ecologische Quicksan, 't Lohr, Voorst

Willem van Esch (MSc)

oktober, 2013

Eco-Niche

wrvanesch@eco-niche.nl
www.eco-niche.nl

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en toelichting	3
<i>Opbouw</i>	<i>3</i>
<i>Wetgeving</i>	<i>3</i>
<i>Leeswijzer</i>	<i>3</i>
2. Project & Planlocatie	4
<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
<i>Ligging</i>	<i>4</i>
<i>Het gebouw</i>	<i>4</i>
<i>Het perceel</i>	<i>4</i>
3. Resultaat & Toetsing	5
<i>Inleiding</i>	<i>5</i>
<i>Planten</i>	<i>5</i>
<i>Vogels</i>	<i>5</i>
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	<i>6</i>
<i>Vleermuizen</i>	<i>6</i>
<i>Vissen</i>	<i>7</i>
<i>Reptielen & amfibieën</i>	<i>7</i>
<i>Ongewervelden</i>	<i>7</i>
4. Maatregelen	8
<i>Algemeen</i>	<i>8</i>
<i>Zorgplicht</i>	<i>8</i>
5. Conclusie	9
<i>Bronnen</i>	<i>10</i>
<i>Bijlage 1: Uitleg Flora- en faunawet</i>	<i>11</i>
<i>Bijlage 2: Natuurdoelstellingen</i>	<i>12</i>
<i>Bijlage 3: Bouwplan</i>	<i>13</i>

1: Aanleiding en toelichting

Opbouw

In verband met de beoogde bestemmingsplanwijziging van twee landbouwpercelen voor de uitbreiding van een golfterrein, heeft Eco-Niche, in opdracht van *Recreatie 't Lohr - Golfclub en Groepsaccommodatie*, een ecologische quickscan uitgevoerd. Daarvoor is:

- 1) Op de planlocatie en in literatuur onderzocht of en welke beschermde plant- en diersoorten (kunnen) voorkomen.
- 2) onderzocht of er in de buurt beschermde natuurgebieden aanwezig zijn en/of de planlocatie deel uitmaakt van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het resultaat van bovengenoemd onderzoek wordt in voorliggend document getoetst aan de natuurwetgeving. In deze toets zijn de volgende vragen doorlopen:

- Heeft het geplande project één of meer negatieve effecten op punten 1 en/of 2?
- Zo ja, conflicteren deze mogelijke effecten met de natuurwetgeving?
- Zo ja, zijn deze effecten eenvoudig te voorkomen (met welke maatregelen)?

Soms zijn eenvoudige maatregelen voldoende. Deze zullen dan worden opgenomen in voorliggend rapport (**Hst. 4**). Te nemen maatregelen kunnen echter ook complexer van aard zijn. In dat geval is soms een vervolgonderzoek nodig en/of dient ontheffing te worden aangevraagd. Ook hierover geeft voorliggend rapport uitsluitsel (**Hst. 5**).

Wetgeving

De natuurwetgeving bestaat uit twee onderdelen: een wetgeving voor beschermde soorten (Flora- en faunawet, voor uitleg zie **bijlage 1**) en een wetgeving voor beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet). Daarnaast kan er sprake zijn van andere natuurdoelstellingen op de planlocatie en dan met name het beleid van Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft kort het project en de planlocatie. Zo wordt een beeld verkregen van de situatie en de werkzaamheden. Hoofdstuk 3 behandelt de resultaten van het literatuur- en veldonderzoek en gaat in op: de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden en de EHS, de aanwezigheid van- en de te verwachten beschermde soorten, de functie van de planlocatie voor deze soorten en de te verwachten effecten van het project op de soorten. Hoofdstuk 4 gaat in op de maatregelen die genomen dienen te worden om eventuele negatieve effecten te voorkomen. Hoofdstuk 5 volgt met de conclusie.

2: Project & Planlocaties

Algemeen

Het project zal worden uitgevoerd in twee fases op twee zeer nabij gelegen planlocaties. Tijdens fase 1 zal de golfbaan worden uitgebreid met een Driving Range en oefenfaciliteiten. Hiervoor wordt een landbouwperceel aangekocht. Tijdens fase 2 wordt de golfbaan uitgebreid met extra holes. Ook hiervoor wordt een perceel aangekocht waarop nu nog een agrarische bestemming ligt. Beide bestemmingen dienen nog te worden omgezet in recreatieve bestemming alvorens er met de activiteiten kan worden gestart. Zie **bijlage 3** voor een totaaloverzicht van het plan.

Ligging plangebied t.o.v. beschermd natuurgebied

De planlocaties (fase 1 en fase 2) liggen aan de Grensweg in Voorst, een gebied met voor het merendeel een agrarische bestemming aan de Nederlands-Duitse grens. De meanderende beek 'Regnieter bach' vormt de natuurlijke grens tussen het plangebied en Duitsland. In omgeving liggen het recreatiebos Engbergen (NL) en aan de Duitse zijde het bos 'Hardenberg'.

De dichtstbijzijnde beschermde natuurgebieden (Natura 2000) liggen rondom Winterswijk en zijn Wooldse Veen, Korenburgerveen, Bekendelle en Willinks Weust. Daarnaast ligt er net ten oosten van Doetinchem het beschermde Natuurmonument De Zumpe, waarvoor tevens specifieke natuurdoelstellingen gelden. De planlocaties liggen op geruime afstand (>10 km) van bovengenoemde gebieden (**bijlage 2**). De planlocaties maken geen onderdeel uit van - de EHS. De meest nabij gelegen EHS is Engbergen op ca. 1,5 km afstand.

De percelen en de geplande activiteiten

Fase 1: Uitbreiding driving range en oefenfaciliteiten

Het perceel dat wordt aangekocht voor fase 1 (aanleg driving range) is circa 1,8 ha groot en ligt tussen het erf en de beek met bosrand. De laatste jaren is het intensief gebruikt voor grasproductie, met de daarbij horende maaiactiviteiten en bemesting. Tussen rand van het perceel en de Regnieter bach ligt een berm variërend van twee tot zes meter breed, met ruigtevegetatie en enkele bomen.

Om de driving range te realiseren zal de grond worden gefreesd en vervolgens afgevlakt. Vervolgens zal er opnieuw worden ingezaaid. Uiteindelijk worden er netten geplaatst (teneinde de ballen binnen het terrein te houden) en een overkapping van 16x4 meter parallel aan het Lohrpad (**bijlage 3**). Daarnaast worden oefenfaciliteiten gerealiseerd tussen driving range en het erf in. Hier zullen een of twee greens met bunkers worden aangelegd. Er zal geen sprake zijn van verlichting en de natuurlijke afwatering naar de Regnieter bach blijft in stand.

Planning fase 1: bij voorkeur maart/april 2014.

Fase 2: uitbreiding golfbaan met extra holes

Deze uitbreiding betreft een perceel van 1,48 ha waar een zestal holes zullen worden gerealiseerd. Voor de greens is drainage vereist waarvoor er waterpartijen zullen worden aangelegd. Voor deze fase is grondverzet nodig.

Vervolgens dient alles te worden ingezaaid. Veel van bovengenoemde werkzaamheden kan in eigen beheer worden uitgevoerd. Er wordt momenteel overlegd met de gemeente voor het verkrijgen van schone grond uit de omgeving. Qua aanzicht zal het nieuwe plaatje vergelijkbaar zijn met de huidige golfbaan.

Planning fase 2: Afhankelijk van het tijdstip waarop schone grond kan worden verkregen en de benodigde financiële middelen, naar schatting binnen 1 of 2 jaar. Voor wat betreft de grondverzet zelf wordt een schatting van 2 weken gemaakt, inclusief de aanleg van de greens en drainage.

De relevante onderdelen van het terras voor deze quickscan zijn:

- De begroeide onderdelen van het plangebied
- De directe omgeving: water en bos(sage)
- De inrichting, het beheer en het toekomstig gebruik

a) toekomstige driving range (fase 1)

b) vegetatierand tussen fase 1 en beek

c) Regnieter bach

d) Voorstische waterleiding/ locatie fase 2

e) bosje naast locatie fase 2

f) locatie fase 2

3: Resultaat & Toetsing

Inleiding & methode

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep toegelicht of op de planlocaties beschermde soorten zijn aangetroffen of verwacht kunnen worden. De resultaten vloeien voort uit het veldbezoek van zondag 20 oktober 2013, en literatuuronderzoek. Het veldbezoek is uitgevoerd op de twee deellocaties bedoeld voor fase 1 en fase 2. Daartoe behoren ook de direct aangrenzende vegetatieranden en bosjes. Omdat de deellocaties hemelsbreed slechts op enkele tientallen meters van elkaar verwijderd zijn en - vanuit ecologisch perspectief - niet te onderscheiden als twee verschillende entiteiten, worden in dit rapport beide locaties meestal met één noemer aangeduid; "planlocaties".

De eerste paragraaf gaat in op de beschermde natuurgebieden en de EHS in de omgeving van de planlocaties.

Beschermde gebieden en EHS

De planlocaties liggen niet nabij - en maken geen onderdeel uit van beschermd natuurgebied en EHS (zie hoofdstuk 2). Gezien de geringe omvang en de aard van het project en tevens de geruime afstand tot bovengenoemde gebieden is elk effect op de natuurdoelstellingen die voor deze gebieden gelden a priori uit te sluiten.

Nadere toetsing aan de doelstellingen van natuurbeschermingwet (Natura- 2000) en EHS is overbodig.

Planten

Aangetroffen & verwacht:

Tijdens het veldbezoek zijn op beide planlocaties geen beschermde planten aangetroffen. De planlocaties betreffen intensief beheerde landbouwgrond c.q. grasland. Naast productiegras zijn enkele algemene wilde planten in het grasland aangetroffen als bitterzoet en paardebloem. Het grasland is voedselrijk door bemesting en wordt regelmatig gemaaid en biedt daarom geen groeimogelijkheden voor zeldzame en/of beschermde planten. Ook aan de randen, net buiten de planlocaties; de slootkant en de beekoevers zijn geen beschermde planten aangetroffen, enkel algemene soorten. Strikt beschermde planten worden er niet verwacht - door het intensieve gebruik van de landbouwgrond is de kans op aanwezigheid van beschermde plantensoorten op deze plekken gering (en wordt de slootkant bij fase 2 met regelmaat gemaaid (**foto d**) - maar zijn ook niet volledig uit te sluiten. Zo wordt de licht beschermde (tabel 1 soort) dotterbloem jaarlijks naast sloot en beek waargenomen (eigen waarneming). Voor deze plant geldt een vrijstelling in de Flora- en faunawet.

In de literatuur worden naast dotterbloem (ecologisch onderzoek Voorst, 2006) ruig klokje en gewone vogelmelk en enkele stinzenplanten genoemd als beschermde planten van de omgeving. Met uitzondering van dotterbloem wordt de rest niet in het plangebied verwacht. Hooguit naast het de planlocatie van fase 1, aan de bosrand van Hardenberg en de oever van de Regnieter bach, zouden deze soorten kunnen worden aangetroffen.

Toets:

Op de planlocatie van fase 1 zal enkel de grassoort gewijzigd worden. Hier wordt de zelfde begrenzing aangehouden als nu al van toepassing is. Berm, oever en daar

aanwezige vegetatie blijven intact. Bij de wijziging van landbouw naar een recreatieve bestemming zal de bemesting afnemen wat eerder een positief effect kan hebben op de berm- oever- en watervegetatie van de Regnieter bach en omgeving.

Op de planlocatie van fase 2 wordt eveneens de grassoort gewijzigd. Daarnaast wordt er drainage toegepast door het graven van enkele waterpartijen. Deze waterpartijen kunnen bij natuurvriendelijke inrichting en goed beheer een positief effect hebben op de plantendiversiteit in dit deel van het gebied.

Het veldbezoek is op 20 oktober uitgevoerd en daarmee niet in het ideale seizoen voor het aantreffen van beschermde planten. Ook al is de kans hierop zeer gering, ze zijn langs de randen en de oevers van de planlocatie niet geheel uit te sluiten. Het project laat deze plekken echter ongemoeid en zal geen negatief effect hebben op de daar aanwezige vegetatie. Door afname van meststoffen en het graven van waterpartijen wordt bij goed beheer een positief effect verwacht.

Vogels

Aangetroffen & verwacht:

Tijdens het veldbezoek zijn nabij de planlocaties diverse broedvogels waargenomen. Ook in de omgeving worden vele soorten gemeld (**waarneming.nl**) De locaties zelf (het grasland) vormen geen broedgebied en/of essentieel foerageergebied voor deze vogels en zijn ongeschikt gezien het intensieve gebruik ervan. De vegetatierand naast fase 1 (foto b) het bosje naast fase 2 (foto e), en vooral het bos is uitermate geschikt voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn ook de roofvogels torenvalk (*Falco tinnunculus*) buizerd en (*Buteo buteo*) jagend in de omgeving van de planlocaties waargenomen. Het nest van de buizerd is jaarrond beschermd. In en aan de randen van de planlocaties zijn geen nesten van roofvogels waargenomen. De buizerd broedt in het bos op ca. 750 meter van de planlocaties (eigen waarneming, 2011).

Toets:

De planning voor de aanleg van fase 1 is maart/april 2014. Voor fase 2 is deze periode nog onbekend. Voor beide fasen geldt in principe hetzelfde: De werkzaamheden zullen op het grasland plaatsvinden. Broedende vogels worden niet verwacht in het intensief beheerde grasland en bossage, vegetatieranden en oevers blijven ongemoeid. Tijdens de werkzaamheden worden daarom geen negatieve effecten verwacht op broedvogels. De werkzaamheden zijn tijdelijk van aard en zullen niet wezenlijk verschillen van de agrarische werkzaamheden die er al jaren plaatsvinden. Mocht er (1) ondanks alles toch tijdens of vlak voor de werkzaamheden een nest worden aangetroffen of (2) een wijziging in het plan worden aangebracht met als gevolg dat er op de vegetatierijke plaatsen toch gewerkt gaat worden dan dienen er maatregelen te worden genomen (**Hst. 4**). Zowel verstoring als vernietiging van een nest is niet toegestaan (art. 11, FFwet).

Tijdens de ingebruikname van de golfbaan zal de beweging van menselijke activiteiten toenemen. Bij de driving range blijft dit beperkt tot de afslaglocatie naast het huidige Lohrpad. Een significante toename van verstoring op broedvogels wordt hier niet verwacht: bosvogels zijn beperkt verstoringgevoelig (Vogelbescherming, 2008) en hebben een relatief korte verstoringafstand en de activiteitenpiek ligt in het weekend, overdag en buiten de schemerzone. Er zullen tussen de bosrand van Hardenberg en de driving range netten worden geplaatst zodat de golfballen op het veld blijven en niet tussen de takken/ in het bos verdwijnen.

Ook bij het bosje naast fase 2 - hier de meest aannemelijke broedlocatie voor vogels - wordt geen significante toename van verstoring verwacht. Het bosje ligt naast de

parkeerplaats van het drukbezochte restaurant van Hal. Verstoringsgevoelige soorten zullen daar ook nu geen broedplek zoeken.

Voor de aan te brengen netten worden vogelvriendelijke maatregelen voorgesteld om beschadiging van individuen te voorkomen (**Hst. 4**).

Grondgebonden zoogdieren

Aangetroffen & verwacht:

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocaties geen grondgebonden zoogdieren of sporen daarvan aangetroffen. In de omgeving komen wel diverse soorten voor als ree, haas, egel (eigen waarneming 2010-2012) en in het bos ligt op c.a 500 meter van de Regnieter bach een oude dassenburcht. Het is onbekend of deze burcht nog bewoond is. Verder zijn er in de omgeving diverse muizensoorten en marterachtigen (wezel, hermelijn, bunzing) te verwachten. Ree en haas worden bejaagd.

Het projectgebied maakt geen deel uit van rust- en verblijfplaatsen van de grotere zoogdieren. Alleen algemene muizensoorten als veldmuis zullen in het grasland een verblijfplek kunnen hebben. Grotere zoogdieren als ree en das kunnen aan de rand van het gebied foerageren. Er zijn hiervan geen sporen gevonden op de planlocaties. Hardenberg, de lanen en omrande akkers in Duitsland zijn hiervoor geschikter.

Toets:

Negatieve effecten op de grotere zoogdiersoorten en hun leefgebied worden niet verwacht omdat zich in de directe omgeving meer geschikt gebied bevindt. Algemene muizensoorten staan in tabel 1 van de Flora- en faunawet. Hiervoor geldt een vrijstelling en hoeven ook geen maatregelen genomen te worden.

Vleermuizen

Aangetroffen & verwacht:

Een gebied kan verschillende functies vervullen voor vleermuizen. Zo kan het 1) deel uitmaken van een vliegroute of 2) van een foerageerplek of 3) dienen als verblijf voor kraamkolonies of overwinteraars. Al deze functie zijn in acht genomen:

In de omgeving van de planlocaties komen minimaal drie soorten vleermuizen voor (ecologisch onderzoek Voorst, 2006). Twee soorten hiervan zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis) de overige soort boombewonend (watervleermuis). Alleen aan de randen van de planlocaties staan gebouwen (erfbouwing) en bomen.

Watergangen, groen, en vooral een combinatie van die twee zijn typische elementen die dienen als foerageerlocaties en vliegroutes voor vleermuizen (bron: vleermuizen.net). Het is te verwachten dat diverse vleermuissoorten van beide functies gebruik maken boven en langs het plangebied.

Toets:

Voor het project worden geen bomen gekapt en gebouwen gesloopt. Bij schemer stopt de golfactiviteit; er wordt geen verlichting geplaatst. Eventuele verblijfplaatsen zullen niet worden verstoord. Negatieve effecten op de overige functies voor vleermuizen worden niet verwacht op basis van hetzelfde argument als hierboven: bij schemer stopt de golfactiviteit; er wordt geen verlichting geplaatst. Bovendien zal de aanleg van nieuwe waterpartijen met bijbehorende vegetatie een positief effect hebben op de

insectenaantallen en diversiteit en daarmee de foerageermogelijkheden voor vleermuizen. In de netten, voor het tegenhouden van golfballen, mogen vleermuizen niet verstrikt kunnen raken. Dit kan eenvoudig worden voorkomen door een juiste netkeuze en plaatsing (**Hst. 4**).

Vanwege bovenstaande redenering is er geen sprake van verstoring en vernietiging van verblijfplaatsen en functies voor vleermuizen. Indien beschadiging van individuen voorkomen wordt door rekening te houden met de keuze en juiste plaatsing van de netten wordt De Flora- en faunawet wordt voor deze soortgroep niet overtreden en is nader onderzoek is niet nodig.

Vissen

Aangetroffen & verwacht:

In de omgeving, in de Aa-strang op c.a 1 km van de planlocaties komen diverse vissoorten voor waaronder de beschermde beekdonderpad (2009) *Cottus rhenanus* (**waarneming.nl**). In 2006 is hier tevens de beschermde grote modderkruiper *Misgurnus fossilis* gemeld (ecologisch onderzoek Voorst, 2006). In de (ondiepe) Voorstse waterleiding en de Regnieter bach, beiden met ondiepe en modderige bodem, wordt weinig vis en beide beschermde soorten niet verwacht. In 2006 (ecologisch onderzoek Voorst, 2006) zijn slechts blankvoorn, drie- en tiendoornige stekelbaars aangetroffen.

Toets:

Het project laat de sloot en beek tijdens werkzaamheden ongemoeid en de bemestingsdruk zal in vergelijking met de huidige bestemming afnemen. Op het terrein van fase 1 worden netten geplaatst zodat golfballen op het terrein blijven. Tijdens ingebruikname van het terrein van fase 2 dient ook zoveel mogelijk voorkomen te worden dat golfballen de Voorstse waterleiding in verdwijnen. Dit is bijvoorbeeld mogelijk door rekening te houden met de oriëntatie van de holes t.o.v. de sloot.

Van vernietiging en verstoring van habitat voor vis is geen sprake, De Voorstse waterleiding en Regnieter bach inclusief oevers blijven ongemoeid. De Flora- en faunawet wordt voor deze soortgroep niet overtreden, nader visonderzoek is niet nodig.

Reptielen & amfibieën

Aangetroffen & verwacht:

Tijdens het veldbezoek is naast de planlocatie (fase 1) een bruine kikker waargenomen. Andere algemene soorten als kleine watersalamander en gewone pad kunnen worden verwacht.

Toets:

Op basis van de zelfde argumentatie als voor de vissen (zie vissen) worden ook voor deze soortgroepen geen negatieve effecten worden verwacht, op basis van de zelfde argumentatie als voor de vissen (zie vissen). Het graven van waterpartijen kan wel een positieve bijdrage leveren aan deze soortgroepen. Het succes hiervan is afhankelijk van de inrichting en het beheer ervan.

Voor deze soortgroepen is geen sprake van mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet. Er hoeven voor deze soortgroepen geen maatregelen te worden getroffen. Vervolgonderzoek voor deze soortgroepen is niet nodig.

Ongewervelden

Aangetroffen & verwacht:

Onder ongewervelden vallen kleine dieren zoals insecten (vlinders, libellen, kevers) maar ook kreeftachtigen en schelpdieren. Tijdens het veldbezoek op 20 oktober zijn er bij de waterpartijen in het bestaande deel van de golfbaan libellen waargenomen. Het betrof twee algemene soorten: paardenbijter en steen/bruinrode heidelibel. Deze soorten zijn algemeen en niet beschermd. In andere perioden van het jaar kunnen andere soorten worden waargenomen. Op de planlocaties zijn echter geen meldingen bekend van beschermde soorten uit deze groepen. Langs de A Strang op c.a 1 km van de planlocaties komen bijvoorbeeld diverse libellensoorten voor, waaronder de lijstsoort beekrombout *Gompus vulgatissimus* (waarneming.nl) maar deze is niet beschermd.

Toets:

Beschermde soorten worden er niet verwacht: Het relatief intensief gebruik van het agrarisch gebied (bemesting en maaifrequentie) en daarmee de voedselrijke vegetatie biedt geen mogelijkheden voor beschermde ongewervelden.

Voor deze soortgroepen is geen sprake van mogelijke overtreding van de Flora- en faunawet. Er hoeven voor deze soortgroep geen maatregelen te worden getroffen. Vervolgonderzoek voor deze soortgroepen is niet nodig.

4: Maatregelen

Algemeen

Op de planlocaties zijn de volgende beschermde soorten/soortgroepen verwacht of zijn niet uit te sluiten: vogels, planten, vleermuizen (minimaal 3 soorten). Voor planten zijn geen maatregelen nodig (Hst. 3). Voor vogels en vleermuizen worden onderstaande maatregelen geadviseerd. Voor overige soortgroepen is de zorgplicht van toepassing.

Vogels

Broedende vogels zijn niet aangetroffen en worden op de planlocaties niet verwacht. De natuur blijft soms echter onvoorspelbaar. Indien er op het moment van start van de werkzaamheden er tegen alle verwachtingen toch een vogel broedt op de planlocaties, dan mag deze niet verstoord of vernietigd worden (art. 11, FFwet). In dat geval dient met afstand (te bepalen door een ecologisch deskundige) van het nest gewerkt te worden. Door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen (15 maart-15 juni) kan bovenstaande voorkomen worden.

Er zullen tussen de bosrand van Hardenberg en de driving range netten worden geplaatst zodat de golfballen op het veld blijven en niet tussen de takken/ in het bos verdwijnen. Deze netten dienen diervriendelijk te zijn om beschadiging van individuen te voorkomen. Dat wil zeggen: goed zichtbaar door dik maar fijnmazig materiaal, maar geen verstorende kleuren. Bij voorkeur strak gespannen. Na telefonisch overleg met een bureau dat expertise heeft op het gebied van duurzame golfbanen (NLadviseurs) blijkt dat de meeste netten hieraan voldoen en er geen negatieve ervaringen bekend zijn met vogelslachtoffers (en vleermuizen).

Vleermuizen

De planlocaties bieden geen mogelijkheden tot verblijfplaats voor vleermuizen. Foeragerende dieren worden wel verwacht en het is zelfs mogelijk dat de bosrand deel uit maakt van een vliegroute. Net zoals bij vogels dient er rekening worden te gehouden met de keuze van netten. Maar ook de plaatsing ervan. Voor de keuze gelden dezelfde voorwaarden als bij de vogels: goed zichtbaar dik en fijnmazig materiaal en strak gespannen. Omdat vliegroutes meestal vlak langs lijnvormige structuren zoals de bosrand en beek gaan, dient onderbreking van een mogelijke route voorkomen te worden. Plaats daarom de netten op enkele meters (minimaal 2) van de bosrand af.

Overige soorten/ Zorgplicht

Voor alle genoemde soortgroepen geldt altijd de zorgplicht (zie bijlage 1). Dus ook als ze niet beschermd zijn. Dit houdt concreet het volgende in:

- Kap en beschadig niet onnodig bomen, struiken en andere wilde planten (voor dit project niet van toepassing)
- Dood en beschadig geen dieren en nestplekken, maar verplaats dieren en nesten op een veilige afstand van de werkzaamheden, of werk er, indien mogelijk, omheen.

5: Conclusie

Op zondag 20 oktober 2013 heeft een veldbezoek plaatsgevonden en er is een literatuuronderzoek uitgevoerd met als doel het achterhalen van beschermde soorten, natuurgebieden en gebieden met speciale doelstellingen in of in rond de planlocaties 't Lohr te Voorst. Vervolgens zijn de resultaten getoetst aan de natuurwetgeving:

- De planlocaties maakt geen deel uit en ligt niet in de nabijheid van een beschermd natuurgebied en de EHS. Het project zal geen effect hebben op natuurdoelstellingen van bovenstaande. Nader onderzoek van deze doelstellingen en het effect daarop worden niet nodig geacht.
- Er zijn op de planlocaties naast vogels, geen beschermde soorten aangetroffen. Enkele beschermde vleermuissoorten worden er wel verwacht die de planlocatie gebruiken als foerageergebied en de bosrand eventueel als vliegroute. Echter, verstoring of vernietiging van deze soorten en functies, is door de geringe aard van de werkzaamheden en de weinig veranderlijke toekomstsituatie (geen extra verlichting, kap of sloop) uitgesloten. Wel is te adviseren om de netten die golfballen dienen tegen te houden op een juiste manier te plaatsen (Hst. 4).
- Broedende vogels zijn niet aangetroffen en worden niet verwacht, maar kunnen nooit volledig worden uitgesloten. Indien er op het moment van start van de werkzaamheden tegen de verwachting in er toch een vogel broedt op de planlocaties, dan mag deze niet verstoord of vernietigd worden (art. 11, FFwet). In dat geval dient er met geruime afstand (te bepalen door een ecologisch deskundige) van gewerkt te worden. Door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen kan bovenstaande voorkomen worden.
- Rekening gehouden met bovenstaande zijn negatieve effecten op beschermde soorten niet aan de orde en is het project niet in strijd met de Flora- en faunawet (zie bijlage 1, art. 11)
- Door het ontbreken van negatieve effecten is het niet nodig andere maatregelen, dan vermeld in Hst. 4 in dit rapport, te treffen.
- Voor alle soorten geldt wel een zorgplicht, hiermee dient te allen tijde rekening te worden gehouden.

Bij onduidelijkheden in dit rapport kunt u vanzelfsprekend contact met ons opnemen.

Met vriendelijke groet,

Willem van Esch (Msc.)
Adviseur (rapportage) en eigenaar van Eco-Niche

Eco-Niche heeft het onderzoek zo secuur en compleet als mogelijk uitgevoerd. Er kunnen echter geen rechten aan dit onderzoek worden ontleend. Natuur is dynamisch en daarmee niet altijd even voorspelbaar. We adviseren dan ook om indien er tijdens de werkzaamheden – ondanks alles – toch nog andere beschermde soorten op de planlocaties worden aangetroffen, hiervoor contact met ons op te nemen om adequate maatregelen te treffen.

© Eco-Niche

Bronnen

Algemeen

1. Flora- en faunawet: www.rijksoverheid.nl
2. Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet, Dienst Regelingen (2009).
3. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Dienst Regelingen (2009).
4. Handreiking Flora- en faunawet, Dienst landelijk gebied (2008).
5. www.ravon.nl
6. www.sovon.nl
7. www.vleermuizen.net

Lokaal

8. www.gelderland.nl : informatie over de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur en Natura 2000 gebieden.
9. www.waarneming.nl : zoektermen: Voorst, Oude IJsselstreek,
10. Vogelbescherming, 2008: Verstoringsgevoeligheid van vogels, Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie
11. Ecologisch onderzoek Voorst, 2006: ecologisch onderzoek Voorst – Oude IJsselstreek, bureau Schenkenveld

Bijlage 1: Uitleg Flora- en faunawet

Doel van de wet

De Flora- en faunawet regelt de bescherming van soorten. De wet heeft als doel het beschermen en het behoud van de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten- en diersoorten. Niet alle soorten zijn gelijk. Soorten zijn in de wet geclassificeerd op de mate van bescherming.

Niet allemaal even beschermd

De Flora- en faunawet heeft de soorten in drie tabellen onderverdeeld. Sommige soorten zijn weinig beschermd, daarvoor geldt een vrijstelling. Dit zijn soorten van tabel 1. Andere soorten zijn meer beschermd of zelfs 'strikt beschermd'. Dit zijn soorten van tabel 2 respectievelijk tabel 3 en vogels. Hiervoor gelden andere regels.

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2). Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle in het wild voorkomende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of vermoedt dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt is verplicht dergelijk handelen achterwege te laten of alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of te beperken of ongedaan te maken.

Verboden

Het uitgangspunt van de Flora- en faunawet wet is 'nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met een ontheffing of vrijstelling. Het verlenen hiervan is de bevoegdheid van het ministerie van Economische Zaken.

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Hieronder de meest relevante:

Artikel 8: Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9: Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.

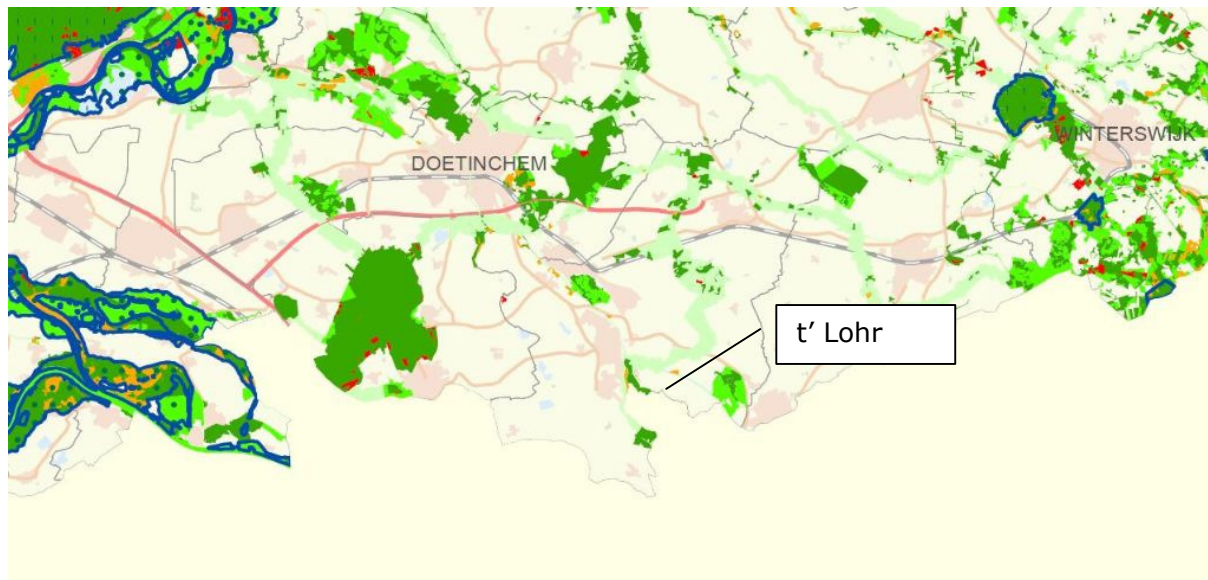
Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: Het is verboden planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van (beschermde) dieren te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

Bijlage 2: Natuurdoelstellingen

beschermde natuurgebieden (groenblauw) en Ecologische hoofdstructuur (EHS, groen)
t.o.v. het plangebied

bron kaart: www.Gelderland.nl

Bijlage 3: projectplan